

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA

MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi:
№ _____

2022 yil " ____ " ____

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
_____ Bozorov O.N.
" ____ " _____ 2021 yil

**«BOSHQA TARMOQLARDA AUDITNING XUSUSIYATLARI»
fanidan**

ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200000- Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta'lim sohasi:	230000- Iqtisod
Ta'lim yo'nalishi:	5230900-Buxgalteriya hisobi va audit (tarmoqlar bo'yicha)

Qarshi-2021 yil

Fanning ishchi o'quv dasturi o'quv, ishchi o'quv reja va o'quv dasturga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

Butunov Sh.B.–*“Buxgalteriya hisobi va audit”
kafedrasi katta o'qituvchisi*

Fanning sillabusi “Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasining 2021 yil ____ avgustdagi ____-sonli yig'ilishida hamda, “Iqtisodiyot” fakulteti Uslubiy Komissiyasining 2021 yil ____ avgustdagi ____-sonli yig'ilishida muhokama qilinib tasdiqlandi.

Institut Uslubiy Kengashining 2021 yil “____” _____ dagi ____sonli yig'ilish qarori bilan o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya qilingan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i: _____ **Turdiyev Sh**

“Iqtisodiyot” fakulteti

uslubiy kengashi raisi: _____ **Qurbonov A**

Kafedra mudiri: _____ **Yakubova Sh**

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

O'zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan islohotlar sanoat ishlab chiqarishi bilan bir qatorda iqtisodiyotimizning tub negizini tashkil etuvchi sohalarida ham o'z samarasini bermoqda. Xususan, qishloq xo'jaligi, qurilish, savdo va transport tarmoqlarida boshqaruv va nazoratni samarali tashkil etish hamda ulardan olinayotgan ma'lumotlarning ishonchliligini ta'minlashda auditning roli beqiyosdir.

«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanida iqtisodiyotimizning turli jabhalaridagi, jumladan qishloq xo'jaligi, qurilish, savdo, transport sohalarida auditni tashkil qilish hamda uni yuritishning o'ziga xos xususiyatlari o'rganiladi. Shu boisdan turli tarmoqlarda auditning xususiyatlarini o'rganish o'quv dasturining ajralmas qismi bo'lib qoladi.

II. Fanning maqsad va vazifalari

Fanni o'qitishdan maqsad – qurilish, qishloq xo'jaligi, savdo va transport tarmoqlarida auditorlik tekshiruvlarini tashkil etish tajribalari xususida bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdir.

Fanning vazifalari – ushbu maqsadga erishish uchun fan talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, iqtisodiy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondoshuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

- «Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanining predmeti, ob'ekti va metodi;

- qurilish tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari;
- qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalari auditining xususiyatlari;
- qishloq xo'jaligi korxonalarida asosiy faoliyati auditining xususiyatlari;
- qishloq xo'jalik korxonalarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari;
- savdo-tijorat korxonalarida asosiy faoliyati auditining xususiyatlari;
- savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy natijalar auditi;
- transport tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari;
- transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlarini o'rgatishdan iboratdir.

Fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar

«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- qurilish tarmog'ida auditorlik tekshiruvini o'tkazish;
- qishloq xo'jaligida auditorlik tekshiruvini xususiyatlari;
- savdo korxonalarida auditorlik tekshiruvlarini tashkil qilish;
- transport tarmog'ida auditorlik tekshiruvlarini natijalarini umumlashtirish *haqida tasavvurga ega bo'lishi*;
- qurilish tarmog'ida auditorlik tekshiruvni rejasi va dasturini tuzishni;

- milliy auditorlik standartlari asosida qishloq xo'jaligida auditorlik tekshiruvini o'tkazishni;
- savdo korxonalarida auditorlik xulosasi va hisobotini rasmiylashtirishni ***bilishi va ulardan foydalana olishi***;
- qurilish tarmog'ida auditorlik tekshiruvlarini tashkil qilish;
- qishloq xo'jaligi faoliyatini tahlil qilish;
- transport tarmog'ida auditorlik tekshiruvlarini tashkil qilish;
- savdo korxonalari auditorlik tekshiruvlarida dalillar to'plash va auditorlik hisobotini tuzish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak***.

Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviyligi

«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fani ixtisoslik fani hisoblanadi. Dasturni amalga oshirish uchun o'quv rejasida rejalashtirilgan «Audit», «Buxgalteriya hisobi» va «Boshqa tarmoqlarda buxgalteriya hisobining xususiyatlari» fanlaridan etarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlik talab etiladi

Fanning ishlab chiqarishdagi o'rni

«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanida qurilish, qishloq xo'jaligi, savdo, transport tarmoqlarida auditorlik tekshiruvini o'tkazishning o'ziga xos xususiyatlari o'rganiladi. Mazkur tarmoqlar bugungi kunda iqtisodiyotimizning rivojlanishida muhim o'rin tutmoqda. SHu boisdan boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlarini o'rganish o'quv dasturining ajralmas qismi bo'lib qoladi.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

Talabalarning «Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» o'zlashtirishlari uchun o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tatbiq qilish muhim ahamiyatga egadir. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallar, elektron materiallar, keys-texnologiyalaridan foydalaniladi. Ma'ruza va seminar mashg'ulotlarida o'qitishning interaktiv usullari (vizual, muammoli, mualliflik ma'ruzalari, ikki tomonlama tahlil, Insert, klaster, «Venna», sinkveyn)dan foydalaniladi.

«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanidan mashg'ulotlarning mavzular va soatlar bo'yicha taqsimlanishi :

Umumiy o'quv soati	80
Shu jumladan:	40
Ma'ruza	20
Amaliy(semenar)	20
Mustaqil ta'lim	40

№	Mavzu, bo'lim nomi 8-semestr	Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Mustaqil ish
1.	«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanining predmeti, ob'ekti va metodi	2	2	4
2.	Qurilish tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	2	2	4
3.	Qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalari auditining xususiyatlari	2	2	4
4.	Qishloq xo'jaligi korxonalari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	2	2	4
5.	Qishloq xo'jalik korxonalarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari	2	2	4
6.	Savdo-tijorat korxonalari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	4	4	8
7.	Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy natijalar auditi	2	2	4
8.	Transport tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	2	2	4
9.	Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari	2	2	4
	Жами	20	20	40

III. ASOSIY QISM

Ma'ruza mashg'ulotlari

«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanining predmeti, ob'ekti va metodi

«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fani va uning ahamiyati. Fanning predmeti va ob'ekti. «Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanida qo'llaniladigan usullar. «Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanining «Audit», «Buxgalteriya hisobi», «Boshqa tarmoqlarda buxgalteriya hisobining xususiyatlari» fanlari bilan o'zaro bog'liqligi. Tarmoq auditining turlari va ularning o'ziga xos xususiyatlari.

Qurilish tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari

Qurilishlarning tashkiliy shakllari va ularning kapital qo'yilmalar auditini o'tkazishga ta'siri. Kapital qo'yilmalarning tarkibi va kapital qo'yilmalar auditini o'tkazish tartibi. Qurilish tarmog'i faoliyati auditining o'ziga xos xususiyatlari. Hisob siyosatining auditi. Qurilish tashkilotlarida asosiy vositalar va tovar-moddiy zaxiralar auditining maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Qurilish tashkilotlarida tovar-moddiy zaxiralar va asosiy vositalar auditining umumiy rejasi va ish dasturini tayyorlash xususiyatlari. Auditor savolnomalari. Qurilish tashkilotlarida tayyorlov-ombor xarajatlarini hisobga olish va taqsimlash jarayoni

auditi. Materiallarning omborda va buxgalteriyada hisobga olish holatini audit qilish tartibi. Ochiq joyda saqlanayotgan qurilish materiallarini audit qilishning o'ziga xos xususiyatlari. Bajarilgan va buyurtmachilarga topshirilgan qurilish-montaj ishlari hisobining auditi. Qurilish tashkilotlarida asosiy vositalar hisobini tekshirish xususiyatlari. Xo'jalik usulidagi kapital qo'yilmalar auditi.

Qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalari auditining xususiyatlari

Qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining umumiy rejasi va ishchi dasturini tayyorlash xususiyatlari. Moliyaviy natijalar auditini o'tkazish ketma-ketligi. Qurilish tashkilotlarida bajarilgan ish(xizmat)larni sotishdan olingan yalpi moliyaviy natija auditi. Davr xarajatlarini tekshirish. Moliyaviy natijalar harakati bilan bog'liq muomalalar operatsiyalarni tekshirish uslubiyoti. Moliyaviy faoliyatga doir xarajatlar va daromadlar auditi. Qurilish tashkilotlarida moliyaviy hisobotlarni tuzish va taqdim etish jarayoni auditining xususiyatlari.

Qishloq xo'jaligi korxonalarida asosiy faoliyati auditining xususiyatlari

Qishloq xo'jaligi korxonalarida audit o'tkazishning maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Qishloq xo'jaligi korxonalarida audit o'tkazishning umumiy rejasi va ishchi dasturini tayyorlash xususiyatlari. Qishloq xo'jaligi korxonalarida buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini baholash. Hisob siyosatining auditi. Qishloq xo'jaligi tarmog'i faoliyati auditining o'ziga xos xususiyatlari. Qishloq xo'jaligi korxonalarida audit o'tkazishni tashkil etish bosqichlari va ularda bajariladigan audit amallari. Auditor savolnomalari. Qishloq xo'jaligi korxonalarida asosiy vositalar va tovar-moddiy zaxiralar auditining xususiyatlari. Qishloq xo'jaligida ijara munosabatlari auditi. Qishloq xo'jaligi korxonalarida majburiyatlar auditi. Qishloq xo'jaligi korxonalarida kelgusi davr xarajatlari va to'lovlari rezervidan foydalanishni tekshirish. Ishlab chiqarish xarajatlari auditining vazifalari. O'simlikchilik ishlab chiqarish xarajatlarini hisobga olish va mahsulotlar tannarxini hisoblashning auditi. CHorvachilik ishlab chiqarish xarajatlarini hisobga olish va mahsulotlar tannarxini hisoblash auditini o'tkazish tartibi.

Qishloq xo'jalik korxonalarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari

Qishloq xo'jalik korxonalarida moliyaviy natijalarni auditorlik tekshiruvining maqsadi va vazifalari. Tekshiruv uchun axborot manbalari. Auditorlik tekshiruv uchun reja va dasturi. Moliyaviy natijalar auditini o'tkazish ketma-ketligi. Qishloq xo'jaligida ishlab chiqarilgan mahsulotlarni qabul qilish, saralash, sotishga tayyorlash va sotish jarayonlari auditining xususiyatlari. Mahsulot sotishdan olingan yalpi moliyaviy natija auditi. Davr xarajatlarini tekshirish. Moliyaviy natijalar harakati bilan bog'liq muomalalar operatsiyalarni tekshirish uslubiyoti.

Moliyaviy faoliyatga doir xarajatlar va daromadlar auditi. YAkuniy moliyaviy natijalar auditi

Savdo-tijorat korxonalarida asosiy faoliyati auditining xususiyatlari

Savdo-tijorat korxonalarida audit o'tkazishning maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Savdo-tijorat korxonalarida audit o'tkazishning umumiy rejasi va ishchi dasturini tuzish xususiyatlari. Savdo-tijorat korxonalarida tovar moddiy zaxiralar buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini baholash. Hisob siyosatining auditi.

Savdo-tijorat tarmog'i faoliyati auditining o'ziga xos xususiyatlari. Savdo-tijorat korxonalarida audit o'tkazishni tashkil etish bosqichlari va ularda bajariladigan audit amallari. Savdo korxonalarida tovar moddiy zaxiralar auditi xususiyatlari. Omborlarda va buxgalteriyada tovarlarni hisobga olishning auditi. chakana savdo korxonalarida kassa muomalalarini tekshirish xususiyatlari. Savdo-tijorat korxonalarida ijara munosabatlari va soliq hamda boshqa to'lovlar auditining xususiyatlari.

Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy natijalar

Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy natijalar auditini o'tkazishning maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy natijalar auditining umumiy rejasi va ishchi dasturini tayyorlash xususiyatlari. Auditor savolnomalari. Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlarini sotilgan va omborda qolgan tovarlarning qiymatiga qo'shish tartibining auditi. Savdo ustamasi va savdo qo'shimchasini hisobga olish jarayonini audit qilish. CHakana savdoda sotish muomalalari auditining xususiyatlari. Moliyaviy natijalar auditini o'tkazish ketma-ketligi. Tovarlarni sotishdan olingan yalpi moliyaviy natija auditi. Davr xarajatlarini tekshirish. Moliyaviy natijalar harakati bilan bog'liq muomalalar operatsiyalarni tekshirish uslubiyoti. Moliyaviy faoliyatga doir xarajatlar va daromadlar auditi. Yakuniy moliyaviy natijalar auditi

Transport tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari

Transport tashkilotlarida audit o'tkazishning maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Transport tashkilotlarida buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini baholash. Hisob siyosatining auditi.

Transport tashkilotlarida audit o'tkazishni tashkil etish bosqichlari va ularda bajariladigan audit amallari. Auditor savolnomalari. Transport tashkilotlarida TMZ va asosiy vositalar auditining xususiyatlari. Lizing muomalalari auditining o'ziga xos xususiyatlari. Transport tashkilotlarida ishlab chiqarish xarajatlarini hisobi, yuk, bajarilgan ish va xizmatlarning tannarxini hisoblash auditi. Yuklar mamlakat ichida va mamlakat tashqarisida tashilganda sarf qilinadigan xarajatlar va bu boradagi hisoblashishlarning auditi.

Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari

Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining umumiy rejasi va ishchi dasturini tayyorlash xususiyatlari. Moliyaviy natijalar auditini o'tkazish ketma-ketligi. Transport tashkilotlarida tashilgan yuk, bajarilgan ish va xizmatlarni sotishdan olingan yalpi moliyaviy natija auditi. Davr xarajatlarini tekshirish. Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar harakati bilan bog'liq muomalalar operatsiyalarni tekshirish uslubiyoti. Moliyaviy faoliyatga doir xarajatlari va daromadlari auditi. Yukuniy moliyaviy natijalar auditi

“Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari” fanidan ma’ruza mashg’ulotlari kalendar rejasi

№	Ma’ruza mavzulari	Soat
8-semestr:		
1.	«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanining predmeti, ob’ekti va metodi	2 soat
2.	Qurilish tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	2 soat
3.	Qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalari auditining xususiyatlari	2 soat
4.	Qishloq xo’jaligi korxonalari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	2 soat
5.	Qishloq xo’jalik korxonalarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari	2 soat
6.	Savdo-tijorat korxonalari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	4 soat
7.	Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy natijalar auditi	2 soat
8.	Transport tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	2 soat
9.	Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari	2 soat
Jami:		20 soat

Amaliy mashg’ulotlarlar bo’yicha ko’rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg’ulotlarini o’tkazishda quyidagi didaktik tamoyillarga amal qilinadi:

- amaliy mashg’ulotlarining maqsadini aniq belgilab olish;
- o’qituvchining innovatsion pedagogik faoliyati bo’yicha bilimlarni chuqurlashtirish imkoniyatlariga talabalarda qiziqish uyg’otish;
- talabada natijani mustaqil ravishda qo’lga kiritish imkoniyatini ta’minlash;
- talabani nazariy-metodik jihatdan tayyorlash;
- amaliy mashg’ulotlar nafaqat aniq mavzu bo’yicha bilimlarni yakunlash, balki talabalarni tarbiyalash manbai hamdir.

AMALIY MASHG'ULOTLARNING TAVSIYA ETILADIGAN MAVZULARI

«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanining predmeti, ob'ekti va metodi

«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fani va uning ahamiyati. Fanning predmeti va ob'ekti. «Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanida qo'llaniladigan usullar. «Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanining «Audit», «Buxgalteriya hisobi», «Boshqa tarmoqlarda buxgalteriya hisobining xususiyatlari» fanlari bilan o'zaro bog'liqligi. Tarmoq auditining turlari va ularning o'ziga xos xususiyatlari.

Qurilish tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari

Qurilishlarning tashkiliy shakllari va ularning kapital qo'yilmalar auditini o'tkazishga ta'siri. Kapital qo'yilmalarning tarkibi va kapital qo'yilmalar auditini o'tkazish tartibi. Qurilish tarmog'i faoliyati auditining o'ziga xos xususiyatlari. Hisob siyosatining auditi. Qurilish tashkilotlarida asosiy vositalar va tovar-moddiy zaxiralar auditining maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Qurilish tashkilotlarida tovar-moddiy zaxiralar va asosiy vositalar auditining umumiy rejasi va ish dasturini tayyorlash xususiyatlari. Auditor savolnomalari. Qurilish tashkilotlarida tayyorlov-ombor xarajatlarini hisobga olish va taqsimlash jarayoni auditi. Materiallarning omborda va buxgalteriyada hisobga olish holatini audit qilish tartibi. Ochiq joyda saqlanayotgan qurilish materiallarini audit qilishning o'ziga xos xususiyatlari. Bajarilgan va buyurtmachilarga topshirilgan qurilish-montaj ishlari hisobining auditi. Qurilish tashkilotlarida asosiy vositalar hisobini tekshirish xususiyatlari. Xo'jalik usulidagi kapital qo'yilmalar auditi.

Qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalari auditining xususiyatlari

Qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining umumiy rejasi va ishchi dasturini tayyorlash xususiyatlari. Moliyaviy natijalar auditini o'tkazish ketma-ketligi. Qurilish tashkilotlarida bajarilgan ish(xizmat)larni sotishdan olingan yalpi moliyaviy natija auditi. Davr xarajatlarini tekshirish. Moliyaviy natijalar harakati bilan bog'liq muomalalar operatsiyalarni tekshirish uslubiyoti. Moliyaviy faoliyatga doir xarajatlar va daromadlar auditi. Qurilish tashkilotlarida moliyaviy hisobotlarni tuzish va taqdim etish jarayoni auditining xususiyatlari.

Qishloq xo'jaligi korxonalarida asosiy faoliyati auditining xususiyatlari

Qishloq xo'jaligi korxonalarida audit o'tkazishning maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Qishloq xo'jaligi korxonalarida audit o'tkazishning umumiy rejasi va ishchi dasturini tayyorlash xususiyatlari. Qishloq xo'jaligi korxonalarida buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini baholash. Hisob siyosatining auditi. Qishloq xo'jaligi tarmog'i faoliyati auditining o'ziga xos xususiyatlari. Qishloq xo'jaligi korxonalarida audit o'tkazishni tashkil etish bosqichlari va ularda

bajariladigan audit amallari. Auditor savolnomalari. Qishloq xo'jaligi korxonalarida asosiy vositalar va tovar-moddiy zaxiralar auditining xususiyatlari. Qishloq xo'jaligida ijara munosabatlari audit. Qishloq xo'jaligi korxonalarida majburiyatlar audit. Qishloq xo'jaligi korxonalarida kelgusi davr xarajatlari va to'lovlari rezervidan foydalanishni tekshirish. Ishlab chiqarish xarajatlari auditining vazifalari. O'simlikchilik ishlab chiqarish xarajatlarini hisobga olish va mahsulotlar tannarxini hisoblashning audit. Chorvachilik ishlab chiqarish xarajatlarini hisobga olish va mahsulotlar tannarxini hisoblash auditini o'tkazish tartibi.

Qishloq xo'jalik korxonalarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari

Qishloq xo'jalik korxonalarida moliyaviy natijalarni auditorlik tekshiruvining maqsadi va vazifalari. Tekshiruv uchun axborot manbalari. Auditorlik tekshiruv uchun reja va dasturi. Moliyaviy natijalar auditini o'tkazish ketma-ketligi. Qishloq xo'jaligida ishlab chiqarilgan mahsulotlarni qabul qilish, saralash, sotishga tayyorlash va sotish jarayonlari auditining xususiyatlari. Mahsulot sotishdan olingan yalpi moliyaviy natija audit. Davr xarajatlarini tekshirish. Moliyaviy natijalar harakati bilan bog'liq muomalalar operatsiyalarni tekshirish uslubi. Moliyaviy faoliyatga doir xarajatlar va daromadlar audit. YAkuniy moliyaviy natijalar audit

Savdo-tijorat korxonalarida asosiy faoliyati auditining xususiyatlari

Savdo-tijorat korxonalarida audit o'tkazishning maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Savdo-tijorat korxonalarida audit o'tkazishning umumiy rejasi va ishchi dasturini tuzish xususiyatlari. Savdo-tijorat korxonalarida tovar moddiy zaxiralar buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini baholash. Hisob siyosatining audit.

Savdo-tijorat tarmog'i faoliyati auditining o'ziga xos xususiyatlari. Savdo-tijorat korxonalarida audit o'tkazishni tashkil etish bosqichlari va ularda bajariladigan audit amallari. Savdo korxonalarida tovar moddiy zaxiralar audit xususiyatlari. Omborlarda va buxgalteriyada tovarlarni hisobga olishning audit. chakana savdo korxonalarida kassa muomalalarini tekshirish xususiyatlari. Savdo-tijorat korxonalarida ijara munosabatlari va soliq hamda boshqa to'lovlar auditining xususiyatlari.

Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy natijalar

Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy natijalar auditini o'tkazishning maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy natijalar auditining umumiy rejasi va ishchi dasturini tayyorlash xususiyatlari. Auditor savolnomalari. Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlarini sotilgan va omborda qolgan tovarlarning qiymatiga qo'shish tartibining audit. Savdo ustamasi va savdo qo'shimchasini hisobga olish jarayonini audit qilish. CHakana savdoda sotish muomalalari

auditining xususiyatlari. Moliyaviy natijalar auditini o'tkazish ketma-ketligi. Tovarlarni sotishdan olingan yalpi moliyaviy natija audit. Davr xarajatlarini tekshirish. Moliyaviy natijalar harakati bilan bog'liq muomalalar operatsiyalarni tekshirish uslubiyoti. Moliyaviy faoliyatga doir xarajatlar va daromadlar audit. Yakuniy moliyaviy natijalar audit

Transport tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari

Transport tashkilotlarida audit o'tkazishning maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Transport tashkilotlarida buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini baholash. Hisob siyosatining audit.

Transport tashkilotlarida audit o'tkazishni tashkil etish bosqichlari va ularda bajariladigan audit amallari. Auditor savolnomalari. Transport tashkilotlarida TMZ va asosiy vositalar auditining xususiyatlari. Lizing muomalalari auditining o'ziga xos xususiyatlari. Transport tashkilotlarida ishlab chiqarish xarajatlarini hisobi, yuk, bajarilgan ish va xizmatlarning tannarxini hisoblash audit. Yuklar mamlakat ichida va mamlakat tashqarisida tashilganda sarf qilinadigan xarajatlar va bu boradagi hisoblashishlarning audit.

Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari

Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining maqsadi, vazifalari va ma'lumot manbalari. Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining umumiy rejasi va ishchi dasturini tayyorlash xususiyatlari. Moliyaviy natijalar auditini o'tkazish ketma-ketligi. Transport tashkilotlarida tashilgan yuk, bajarilgan ish va xizmatlarni sotishdan olingan yalpi moliyaviy natija audit. Davr xarajatlarini tekshirish. Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar harakati bilan bog'liq muomalalar operatsiyalarni tekshirish uslubiyoti. Moliyaviy faoliyatga doir xarajatlar va daromadlar audit. Yukuniy moliyaviy natijalar audit

“Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari” fanidan amaliy mashg'ulotlari kalendar rejasi

№	Amaliy mashg'ulot	Soat
8-semestr:		
10.	«Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanining predmeti, ob'ekti va metodi	2 soat
11.	Qurilish tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	2 soat
12.	Qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalari auditining xususiyatlari	2 soat
13.	Qishloq xo'jaligi korxonalari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	2 soat
14.	Qishloq xo'jalik korxonalarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari	2 soat
15.	Savdo-tijorat korxonalari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	4 soat
16.	Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy	2 soat

	natijalar auditi	
17.	Transport tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari	2 soat
18.	Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari	2 soat
Jami:		20 soat

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar, keyslar orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, iqtisodiyot subektlarining faoliyatini baholovchi analitik jadvallar yechish, mavzular bo'yicha taqdimotlar va ko'rgazmali qurollar tayyorlash, qonun va meyoriy hujjatlardan foydalanab ishlash va boshqalar tavsiya etiladi.

Laboratoriya ishlarini tashkil etish bo'yicha ko'rsatmalar

Fan bo'yicha laboratoriya ishlari namunaviy o'quv rejada ko'zda tutilmagan.

Kurs ishini tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar

Fan bo'yicha kurs ishi namunaviy o'quv rejasida rejalashtirilmagan.

Mustaqil ta'lim tashkil etishning shakli va mazmuni

Mustaqil ta'limning maqsadi -talabalar o'qituvchi rahbarligida o'quv jarayonida olgan bilim va ko'nikmalarini darsliklar, o'quv qo'llanmalar, o'quv-uslubiy majmualar, internet ma'lumotlari, o'quv-vizual va multimediya materiallari yordamida mustahkamlaydilar. Talabalar mustaqil ta'limni institut axborot resurs markazida mavjud bo'lgan O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari va ma'lumotlar asosida, chet el adabiyotlari, tayanch oliy o'quv yurtlarining uslubiy materiallari hamda institut va kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan yaratilgan o'quv-uslubiy materiallardan foydalangan holda o'rganishadi.

Mustaqil ta'limning turli shakllari mavjud bo'lib, unda talaba o'qituvchi rahbarligida fan bo'yicha yangi bilimlarni, o'quv va ko'nikmalarni o'zlashtirish, ijodiy faoliyatni amalga oshiraoladi.

Ushbu shakllarga quyidagilar tegishlidir:

- Tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;
- Maxsus adabiyotlar bo'yicha fan bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- Talabalarning o'quv-ilmiy tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fan bo'limlari va mavzularini chuqur o'rganish;
- Masofaviy ta'lim;
- Faol va muammoli o'qitish uslubidan foydalanilgan o'quv mashg'ulotlari;

- O'quv qo'llanmalar yordamida fan mavzularini o'rganish, hisob-kitoblarni bajarish, referatlar tayyorlash.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari:

1. «Boshqa tarmoqlarda auditning xususiyatlari» fanining predmeti, ob'ekti va metodi mavzusini normativ-huquqiy hujjatlar va o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish
2. Qurilish tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari mavzusi bo'yicha referat tayyorlash
3. Qurilish tashkilotlarida moliyaviy natijalari auditining xususiyatlari mavzusi bo'yicha referat tayyorlash
4. Qishloq xo'jaligi korxonalarida asosiy faoliyati auditining xususiyatlari mavzusi bo'yicha referat tayyorlash
5. Qishloq xo'jalik korxonalarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari mavzusi bo'yicha referat tayyorlash
6. Savdo-tijorat korxonalarida asosiy faoliyati auditining xususiyatlari mavzusi bo'yicha referat tayyorlash
7. Savdo-tijorat korxonalarida muomala xarajatlari va moliyaviy natijalar audit mavzusi bo'yicha referat tayyorlash
8. Transport tashkilotlari asosiy faoliyati auditining xususiyatlari mavzusi bo'yicha referat tayyorlash
9. Transport tashkilotlarida moliyaviy natijalar auditining xususiyatlari mavzusi bo'yicha referat tayyorlash

Dasturning informatsion - uslubiy ta'minoti

- Mazkur fanni o'qitish jarayonida O'zbekiston Respublikasining audit sohasiga oid Qonunlari, Kodekslar, Prezident Qarorlari va Farmonlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarorlari, chet el va Respublikamizda nashr etilgan adabiyotlar, elektron adabiyotlar, turli slaydlar, ma'ruza matnlari, ma'ruza darslarida modul' tizimiga asoslangan elektron majmuadan, amaliy mashg'ulotlarda auditining amaliy jihatlarini o'rganishda pedagogik va axborot texnologiyalaridan, amaliy ish o'yinlaridan, fan bo'yicha o'quv-uslubiy majmualarhamda Internet materiallaridan foydalaniladi.

Fan bo'yicha talabalar bilimni nazorat qilish

Talabalarning semestr davomidagi o'zlashtirish ko'rsatkichi 5 ballik tizimda baholanadi. Talabani fan bo'yicha o'zlashtirishi oraliq baholash (OB) va yakuniy baholash (YaB) turlarida baholanadi.

Oraliq baholash (OB) bo'yicha baholash mezonlari

OB semestr davomida talabani fan ishchi dasturini tegishli tugallangan bo'lim(lar)ini o'zlashtirishini baholash usuli. Bir semestrda OB 1 xil shaklda, ya'ni yozma ish shaklida o'tkaziladi. Talabani OB bo'yicha olgan ballarining miqdori sifatida aniqlanadi.

OB bahosi 5 ballik tizimda baholanadi.

OB yozma ish asosida o'tkazilsa baholash mezonlari quyidagicha bo'ladi:

Yozma ishni o'tkazishda har bir talabaga 4 ta savoldan iborat variantlar beriladi. Variant savollariga mustaqil ish mavzulariga oid savollar ham kiritiladi. "Yozma ish" ni baholashda 1-jadvalda keltirilgan baholash mezonlaridan foydalaniladi.

1-jadval

"Yozma ish"ni baholash mezonlari

Baholash tartibi	Baholash mezonlari	Baho
Variantda 4 ta savol bo'lib, har bir savol alohida baholanadi	xulosa va qaror qabul qilishi; ijodiy fikrlay olish; mustaqil mushohada yurita olish; olgan bilimlarini amalda qo'llay olishi; mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bo'lish.	5
	mustaqil mushohada yurita olish; olgan bilimlarini amalda qo'llay olishi; mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bo'lish.	4
	mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bo'lish.	3
	dasturni o'zlashtirmaganlik; fanning mohiyatini bilmaslik; aniq tasavvurga ega bo'lmaslik; mustaqil fikrlay olmaslik.	2

YaB bo'yicha baholash mezonlari

YaB semestr yakunida talabaning muayyan fan bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirishini baholash usuli. U asosan tayanch tushuncha va iboralarga asoslangan yozma ish yoki test shaklida o'tkaziladi

2-jadval

"Yozma ish"ni baholash mezonlari

Baholash tartibi	Baholash mezonlari	Ball
Har bir variantda 5 ta savol bo'lib, har bir savol alohida baholanadi	xulosa va qaror qabul qilishi; ijodiy fikrlay olish; mustaqil mushohada yurita olish; olgan bilimlarini amalda qo'llay olishi; mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bo'lish.	5
	mustaqil mushohada yurita olish; olgan bilimlarini amalda qo'llay olishi; mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bo'lish.	4
	mohiyatini tushunish; bilish, aytib berish; tasavvurga ega bo'lish.	3
	dasturni o'zlashtirmaganlik; fanning mohiyatini bilmaslik; aniq tasavvurga ega bo'lmaslik; mustaqil fikrlay olmaslik.	2

Yakuniy nazoratda “Yozma ish”larni baholash mezonlari

Yakuniy nazorat “Yozma ish” shaklida amalga oshirilganda, sinov ko‘p variantli usulda o‘tkaziladi. Har bir variant 5 ta nazariy savoldan iborat. Nazariy savollar fan bo‘yicha tayanch so‘z va iboralar asosida tuzilgan bo‘lib, fanning barcha mavzularini o‘z ichiga qamrab olgan.

ADABIYOTLAR

O'zbekiston Respublikasi Qonunlari

1. O'zbekiston Respublikasining «Buxgalteriya hisobi to'g'risida»gi yangi taxrirdagi Qonuni. 2016 yil 13 aprel.

2. «Auditorlik faoliyati to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni. (yangi tahrir) - T., 2000.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmonlari va Qarorlari

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar Strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. 2017 yil 7 fevral, PF-4947-son.

4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar Strategiyasini kelgusida amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoyishi. 2017 yil 15 avgust, F-5024-son.

5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasida auditorlik faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori. 2018 yil 19 sentabr.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari

6. Sh.M.Mirziyoev. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali ma'rosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqi. T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017.-32 bet.

7. Sh.M.Mirziyoev. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va halq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimidagi ma'ruza. T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017.-48 bet.

8. Sh.M.Mirziyoev. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob halqimiz bilan birga quramiz. T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017.-488 bet.

9. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak - Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 104 b.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Qarorlari

10. Mahsulot (ishlar xizmatlar)ni ishlab chiqarish va sotish xarajatlari tarkibi hamda moliyaviy natijalarni shakllantirish tartibi to'g'risida Nizom». O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 54-sonli Qarori. 1999 yil 5 fevral.

11. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2000 yil 22 sentabrdagi 365-son qaroriga ilova "Majburiy auditorlik tekshiruvi o'tkazilishidan bo'yin tovlaganligi uchun xo'jalik yurituvchi sub'ektlardan jarima undirish tartibi to'g'risida" Nizom.

Asosiy adabiyotlar

12. Masharipov O., Ilxomov Sh. Amaliy audit. O'quv qo'llanma.-T.: "IQTISOD-MOLIYA", 2013. - 272 b.

13. Tulaxodjayeva M.M., Ilhomov SH.I. Audit. O'quv qo'llanma. - T.: «Iqtisodiyot», 2012. – 184 b.

14. Urazov K.B., Vaxidov S.V. Boshqa tarmoqlarda buxgalteriya hisobining xususiyatlari.- T.: ADIB. 2011. – 494 b.

15. Shoalimov A.X., Ilxomov SH.I., Xodjaeva M.X. Boshqa tarmoqlarda iqtisodiy tahlil va audit – T.: TDIU, «Iqtisodiyot», 2011. – 192 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

16. Аудит: учебник /под ред. Булыги Р.П.-2-е изд., перераб. и доп. – М.: “ЮНИТИ – ДАНА”, - 2011 г. – 431 стр.

17. Шеремет А., Суйц В. Аудит. Учебник. – М.: “ИНФРА – М ”, 2010 г. – 448 стр.

18. Подольский В. Аудит. Учебник. – М.: Изд. Юрайт, 2010 г. - 605 стр.

19. Файзиев Ш., Каримов А. Аудит. Учебное пособие. –Т.: “IQTISOD-MOLIYA”, 2013 г. – 328 с.

Интернет сайтлари:

www.ziynet.uz;

www.lex.uz;

www.bilim.uz;

www.gov.uz;

www.mf.uz.